

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 26 липня 1999 р. № 1357
Київ

**Про затвердження Правил користування електричною
енергією для населення**

{Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ

№ 1607 від 26.10.2000

№ 1275 від 26.09.2001

№ 4 від 11.01.2006

№ 799 від 06.06.2007

№ 731 від 17.07.2009

№ 1408 від 26.12.2011

№ 591 від 23.08.2016}

На виконання статті 26 Закону України "Про електроенергетику" Кабінет Міністрів України
постановляє:

1. Затвердити Правила користування електричною енергією для населення (додаються).
2. Національній комісії регулювання електроенергетики разом з Міністерством енергетики у двомісячний термін розробити та затвердити методику обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних електропостачальнику внаслідок користування електричною енергією.
3. Національній комісії регулювання електроенергетики давати роз'яснення щодо виконання Правил користування електричною енергією для населення.

Прем'єр-міністр України

В.ПУСТОВОЙТЕНКО

Інд. 37

Правила **користування електричною енергією для населення**

{У тексті Правил слово "електропостачальник" в усіх відмінках і формах числа замінено словом "енергопостачальник" у відповідному відмінку і числі згідно з Постановою КМ № 1607 від 26.10.2000}

{У тексті Правил слова "споживач" у всіх відмінках і формах числа і "громадяни" в усіх відмінках замінено словами "побутовий споживач" у відповідному відмінку і числі; слова "прилад обліку" і "електромережа" в усіх відмінках і формах числа замінено відповідно словами "засіб обліку" і "електрична мережа" у відповідному відмінку і числі; слова "показання" в усіх відмінках замінено словами "покази" у відповідному відмінку згідно з Постановою КМ № 591 від 23.08.2016}

Загальні положення

1. Ці Правила регулюють відносини між побутовими споживачами та енергопостачальниками.

{Абзац перший пункту 1 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 591 від 23.08.2016}

Правила обов'язкові для виконання всіма побутовими споживачами і енергопостачальниками незалежно від форм власності.

2. У цих Правилах наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

відмова в доступі до об'єкта побутового споживача - дії та/або бездіяльність побутового споживача (власника або користувача об'єкта споживача) та/або власника, користувача земельної ділянки, на яких розташований/розміщений об'єкт побутового споживача, внаслідок яких створюються перешкоди представникам електропостачальника (електророзподільного підприємства) виконувати свої функції, передбачені цими Правилами, що засвідчується відповідним актом про недопуск;

вузол обліку - сукупність змонтованих та встановлених на одному щиті або в одній шафі засобів обліку та устаткування автоматичного відключення чи обмеження потужності;

генеруюча установка приватного домогосподарства (далі - генеруюча установка) - комплекс взаємопов'язаних устаткування і споруд, призначених для виробництва електричної енергії, перетвореної з енергії сонячного випромінювання та/або енергії вітру, які встановлені в межах приватного домогосподарства;

договір про купівлю-продаж електричної енергії за "зеленим" тарифом - правочин, який спрямований на врегулювання цивільних прав та обов'язків між побутовим споживачем та електропостачальником під час купівлі-продажу за "зеленим" тарифом виробленої електричної енергії з енергії сонячного випромінювання та/або з енергії вітру генеруючими установками приватного домогосподарства;

електрична мережа - підстанції, розподільні установки та електричні лінії, призначені для передачі та розподілу енергії, до яких безпосередньо приєднана електроустановка споживача;

електророзподільне підприємство - суб'єкт господарювання, що провадить діяльність з розподілу електричної енергії відповідно до ліцензії;

електропостачальник - учасник ринку електричної енергії України, який купує електричну енергію на цьому ринку з метою її продажу та/або постачання споживачам;

електроустановка - комплекс взаємопов'язаних устаткування і споруд, призначених для виробництва або перетворення, передачі, розподілу та споживання електричної енергії;

засоби обліку - засоби вимірювальної техніки, у тому числі лічильники, трансформатори струму та напруги, кола обліку, які використовуються для визначення обсягу електричної енергії та величини споживання електричної потужності та є складовою вузла обліку;

контрольний огляд вузла обліку - візуальне обстеження цілісності вузла обліку, цілісності пломб, відбитків тавр та індикаторів дії впливу постійного (змінного) магнітного, електричного та/або електромагнітного полів, установлених на ньому відповідно до акта про пломбування, зняття показів засобу обліку та виявлення самовільних підключень поза засобом обліку, виявити які представники електропостачальника мають можливість без використання спеціальних технічних засобів або часткового демонтажу будівельних та/або оздоблювальних конструкцій;

межа розподілу - точка розділу елементів електричної мережі між власниками суміжних електроустановок;

непобутові потреби - споживання (використання) електричної енергії на об'єкті побутового споживача для задоволення потреб підприємницької, господарської діяльності;

об'єкт побутового споживача - житловий будинок (частина будинку), квартира або будівля, які розміщені за однією адресою та належать одній фізичній особі або декільком фізичним особам на правах власності або користування;

особовий рахунок побутового споживача - сукупність даних про об'єкт побутового споживача (назва, місцезнаходження, потужність об'єкта, місце облаштування вузла обліку, вид тарифу, кількість спожитої та оплаченої електричної енергії, наявність пільг та/або субсидій, відомості про всі зміни, які відбулися під час користування побутовим споживачем електричною енергією тощо), отриманих електропостачальником відповідно до законодавства та внесених ним до єдиної системи (реєстру) за певним номером для ідентифікації об'єкта побутового споживача;

підключення до електричної мережі - виконання операції комутації в місцях контактних з'єднань електропроводки з метою подачі напруги на електроустановку (електроустановки);

побутові потреби - споживання (використання) електричної енергії для задоволення умов проживання та/або перебування фізичних осіб на об'єкті побутового споживача, включаючи прибудинкову (присадибну територію), в тому числі для індивідуального будівництва (реконструкції) об'єктів приватного домогосподарства, крім потреб підприємницької, господарської діяльності;

побутовий споживач - фізична особа, яка використовує електричну енергію для задоволення власних побутових потреб на підставі договору про користування електричною енергією з електропостачальником;

потужність об'єкта споживача (далі - потужність) - максимальна величина потужності за одночасного ввімкнення струмоприймачів на об'єкті побутового споживача, визначена на підставі проектних рішень та зазначена у договорі про користування електричною енергією;

приватне домогосподарство - об'єкт побутового споживача, на якому електрична енергія використовується для задоволення побутових потреб відповідно до укладеного договору про користування електричною енергією;

самовільне підключення - споживання електричної енергії без укладення з електропостачальником договору про користування електричною енергією або підключення з порушенням цих Правил;

середньодобовий обсяг споживання - середня величина обсягу електричної енергії, яка спожита протягом доби, за певну кількість днів;

споруда - будівельна система, яка пов'язана із землею, створена з будівельних матеріалів, устаткування та обладнання в результаті виконання будівельно-монтажних робіт і призначена для встановлення елементів обладнання об'єктів електроенергетики (генеруючої установки) приватних домогосподарств;

струмоприймач - пристрій, призначений для перетворення електричної енергії в інший вид енергії;

тариф - встановлена уповноваженим органом відповідно до законодавства ціна за одиницю обсягу електричної енергії (1 кВт·год);

технічна перевірка - виконання комплексу робіт із метою визначення відповідності стану засобу обліку та/або таврування, параметрів часових зон чи роботи керуючої програми; відповідності стану електропроводки та електроустановок від межі балансової належності до точки обліку цим Правилам та іншим нормативно-правовим актам; виявлення самовільного підключення, використання "штучного нуля", порушення роботи засобу обліку електричної енергії;

облаштування вузла обліку - здійснення комплексу організаційно-технічних заходів з організації вимірювання та обліку обсягів електричної енергії та величини потужності на об'єкті побутового споживача, що використовується в певний момент часу.

{Пункт 2 в редакції Постанови КМ № 591 від 23.08.2016}

3. Споживання електричної енергії здійснюється на підставі договору про користування електричною енергією між побутовим споживачем і електропостачальником, що розробляється енергопостачальником згідно з Типовим договором про користування електричною енергією (додаток 1) і укладається на три роки.

Договір про користування електричною енергією (далі - договір) вважається продовженим на кожен наступний рік, якщо за місяць до закінчення зазначеного строку жодна із сторін не заявила про розірвання договору або про внесення до нього змін.

Електропостачальник, що здійснює постачання електричної енергії на закріпленій території, не має права відмовити побутовому споживачу, електроустановки якого розташовані на такій території, в укладенні договору за умови, що нова електроустановка побутового споживача приєднана або потужність для діючої електроустановки побутового споживача збільшена в установленому законодавством порядку.

Для укладення договору побутовий споживач звертається до електропостачальника з письмовою заявою та пред'являє оригінали таких документів:

паспорта;

реєстраційного номера облікової картки платника податків (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, - паспорта з відміткою відповідного контролюючого органу);

документа, що підтверджує право власності чи користування на об'єкт споживача або права власності чи користування на земельну ділянку (на період будівництва об'єкта споживача).

Побутовий споживач має право подати заяву та необхідні документи (далі - пакет документів) особисто або через уповноваженого представника чи надіслати його поштою рекомендованим листом з описом вкладення. У разі подання заяви поштою до неї додаються копії документів, передбачені абзацами п'ятим - сьомим цього пункту. Надані уповноваженим представником або надіслані поштою копії документів мають бути завірені відповідно до законодавства.

У разі коли пакет документів подається уповноваженим представником побутового споживача, пред'являються документи, що посвідчують особу представника та засвідчують його повноваження.

Під час подання необхідних документів побутовий споживач надає дозвіл на обробку, використання та зберігання його персональних даних у межах, необхідних для здійснення електропостачальником постачання електричної енергії та розрахунків за неї.

Електропостачальник під час отримання документів зобов'язаний перевірити заповнену заяву та наявність повного їх комплекту.

У разі коли побутовим споживачем або його представником надано пакет документів не в повному обсязі або коли надані документи не завірнені в установленому законодавством порядку, електропостачальник у той же день (якщо надається пакет документів особисто) або протягом двох робочих днів (якщо надсилається пакет документів поштою) повертає побутовому споживачу або його представнику пакет документів та письмово повідомляє з відповідним обґрунтуванням про відмову в укладенні договору.

Електропостачальник протягом 10 робочих днів з дня подання побутовим споживачем заяви та пакета документів готує у двох примірниках проект договору, підписує та надає його особисто чи надсилає поштою побутовому споживачу або його представнику для ознайомлення та підписання. Побутовий споживач або його представник повертає енергопостачальнику протягом 10 робочих днів один примірник підписаного договору.

У договорі електропостачальник зазначає межу розподілу (розмежування балансової належності електричних мереж та/або експлуатаційної відповідальності сторін) відповідно до складеного під час приєднання об'єкта споживача відповідного акта, який є додатком до договору.

Під час підготовки проекту договору на об'єкті побутового споживача електропостачальник проводить контрольний огляд вузла обліку (засобу обліку), складає акт про збереження пломб за формою, визначеною у додатку 3 до цих Правил. Акт про збереження пломб є додатком до договору.

У разі використання побутовим споживачем частини електричної енергії на непобутові потреби для забезпечення електроустановок, загальна потужність яких не перевищує 0,6 кВт, встановлення на його об'єкті окремого засобу обліку з метою обліку цих потреб не є обов'язковим. У такому випадку побутовий споживач складає у двох примірниках акт розподілу електричної енергії на побутові та непобутові потреби за формою, визначеною у додатку 4 до цих Правил, та надає цей акт електропостачальнику на ознайомлення та підписання. Електропостачальник має право протягом п'яти днів здійснити обстеження об'єкта побутового споживача з метою перевірки наведеної в цьому акті інформації.

Електропостачальник протягом 10 днів з дати одержання акта розподілу електричної енергії на побутові та непобутові потреби повертає побутовому споживачу або його представнику підписаний ним один примірник акта або надає в письмовій формі мотивовану відмову від його підписання. У випадку відмови від підписання електропостачальником акта розподілу електричної енергії на побутові та непобутові потреби розбіжності, що підлягають урегулюванню, вирішуються шляхом проведення між сторонами переговорів або в судовому порядку. До прийняття рішення судом розрахунки за спожиту електричну енергію здійснюються відповідно до укладеного договору. Акт розподілу електричної енергії на побутові та непобутові потреби є додатком до договору.

Електропостачальник не має права в односторонньому порядку змінювати визначений у договорі розподіл електричної енергії на побутові та непобутові потреби без заяви побутового споживача.

У разі виробництва електричної енергії генеруючими установками приватного домогосподарства купівля електропостачальником у побутового споживача виробленої електричної енергії в обсязі, що перевищує місячне споживання такого приватного домогосподарства, здійснюється на підставі укладеного між ними договору про купівлю-продаж електричної енергії за "зеленим" тарифом. Форма примірного договору про купівлю-продаж за "зеленим" тарифом електричної енергії визначена у додатку 5 до цих Правил.

У разі коли об'єкт побутового споживача перебуває у власності (користуванні) декількох осіб, електропостачальник укладає договір з одним із співвласників (користувачів) за умови наявності письмової згоди всіх інших співвласників (користувачів), про що робиться відповідна відмітка в договорі.

Обробка персональних даних побутового споживача здійснюється відповідно до вимог Закону України "Про захист персональних даних".

У разі виникнення питань, можливі шляхи вирішення яких не обумовлені договором, сторони керуються цими Правилами та законодавством.

{Пункт 3 в редакції Постанови КМ № 591 від 23.08.2016}

4. У договорі обов'язково зазначається величина потужності, яка визначається виходячи з потужності наявних у побутового споживача струмоприймачів. При цьому загальна потужність не може бути вищою за потужність, передбачену проектом об'єкта побутового споживача та/або технічними характеристиками зовнішніх електричних мереж об'єкта побутового споживача.

{Абзац перший пункту 4 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 591 від 23.08.2016}

Побутовий споживач може внести пропозиції щодо зміни зазначеної у договорі величини електричної потужності. У разі відмови енергопостачальник надає побутовому споживачеві обгрунтовану письмову відповідь.

У разі приєднання електроустановки побутового споживача до електричної мережі за трифазною схемою живлення потужність об'єкта побутового споживача має бути розподілена пропорційно за кожною фазою відповідно до проектних рішень.

{Пункт 4 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 591 від 23.08.2016}

Потужність нових об'єктів побутових споживачів, створених у результаті розділення об'єкта, визначається за проектною документацією, згідно з якою здійснюється це розділення.

{Пункт 4 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 591 від 23.08.2016}

5. У разі розташування об'єктів побутового споживача за різними адресами побутовий споживач повинен укласти окремий договір щодо кожного об'єкта.

У багатоквартирному будинку енергопостачальник укладає договори з кожним наймачем (власником) квартири.

6. У разі прийняття рішення про припинення користування електричною енергією побутовий споживач не пізніше ніж за сім робочих днів подає електропостачальнику письмову заяву про розірвання договору, в якій зазначає день припинення електропостачання на об'єкт побутового споживача. У зазначений у заяві день представник електропостачальника разом із побутовим споживачем проводить контрольний огляд вузла обліку та здійснює відключення електроустановок об'єкта побутового споживача від електричних мереж та вживає заходів для запобігання самовільному підключенню.

Відповідно до показів засобу обліку, отриманих під час контрольного огляду вузла обліку, електропостачальник разом із побутовим споживачем проводять звірку обсягів фактично спожитої та оплаченої електричної енергії і оформляють у двох примірниках акт звірки розрахунків, в якому зазначаються період, за який проводиться звірка розрахунків, тарифи, які діяли в кожному розрахунковому періоді, пільги та житлової субсидії на оплату електричної енергії, також враховуються кошти від застосування в установленому законом порядку штрафних санкцій до побутового споживача. Період, за який проводиться звірка розрахунків, не має перебільшувати встановлений законодавством строк позовної давності. Спори, що виникають між електропостачальником та побутовим споживачем щодо проведення звірки, вирішуються шляхом переговорів між сторонами договору або в судовому порядку. Акт звірки розрахунків складається у довільній формі. Один примірник акта надається побутовому споживачу.

На підставі оформленого та підписаного двома сторонами акта здійснюються остаточні взаєморозрахунки за електричну енергію. Електропостачальник безоплатно надає побутовому споживачеві підписану довідку про відсутність заборгованості. День остаточного взаєморозрахунку за електричну енергію є днем припинення дії договору з побутовим споживачем.

У разі звернення до електропостачальника особи, яка є спадкоємцем та/або яка на час відкриття спадщини проживала разом із побутовим споживачем, з яким було укладено договір, протягом строку оформлення відповідних прав на об'єкт відключення електроустановок об'єкта

електропостачальником не здійснюється за умови своєчасної оплати спожитої електричної енергії. На цей строк електропостачальник укладає із зазначеними особами договір на строк, необхідний для оформлення відповідних прав на об'єкт.

Якщо день припинення постачання електричної енергії на об'єкт побутового споживача збігається з днем подання новим власником (користувачем) об'єкта заяви про укладення договору про користування електричною енергією або така заява подана до зазначеного дня, відключення електроустановок об'єкта побутового споживача не здійснюється.

З новим власником (користувачем) об'єкта, зокрема якщо новий об'єкт утворився в результаті розділення об'єкта побутового споживача, укладається новий договір в установленому цими Правилами порядку.

{Пункт 6 в редакції Постанови КМ № 591 від 23.08.2016}

7. Для споживання електроенергії новий наймач (власник) квартири або іншого об'єкта повинен звернутися до енергопостачальника для укладення договору про користування електричною енергією. Після чого енергопостачальник протягом 3 днів у містах та 7 днів у сільській місцевості підключає квартиру або об'єкт побутового споживача до електропостачання.

Установлення, заміна та експлуатація засобів та вузлів обліку електричної енергії

{Назва розділу в редакції Постанови КМ № 591 від 23.08.2016}

8. Електроустановки побутового споживача повинні бути забезпечені засобом обліку електричної енергії для розрахунків за спожиту електричну енергію.

Послуги з облаштування електроустановки вузлом обліку побутовому споживачу надаються електророзподільним підприємством відповідно до укладеного договору про приєднання до електричних мереж або відповідно до укладеного договору про виконання додаткових робіт (послуг).

Надання побутовому споживачеві замовлених ним послуг з облаштування або реконструкції вузла обліку електричної енергії здійснюється за рахунок побутового споживача.

У разі розділення обліку електричної енергії оплата послуг облаштування вузла (вузлів) обліку електричної енергії здійснюється за рахунок осіб, з ініціативи яких проводиться відповідне розділення.

Облік електричної енергії, виробленої генеруючими установками приватних домогосподарств, а також розрахунки за неї здійснюються відповідно до порядку, затвердженого НКРЕКП, та укладеного договору про купівлю-продаж електричної енергії за "зеленим" тарифом.

{Пункт 8 в редакції Постанови КМ № 591 від 23.08.2016}

9. Споживання електричної енергії без засобів обліку не допускається, крім випадків, передбачених цими Правилами.

У квартирах або інших об'єктах побутового споживача, розташованих за однією адресою, встановлюється один засіб обліку незалежно від кількості господарських будівель.

За наявності декількох наймачів (власників) квартири засіб обліку встановлюється для кожного з них.

{Пункт 9 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 799 від 06.06.2007}

10. Засоби обліку встановлюються відповідно до вимог правил улаштування електроустановок.

Засіб обліку повинен мати пломбу з відбитком повірочного клейма територіального органу Держспоживстандарту та пломбу з відбитком клейма або логотипу енергопостачальника.

{Пункт 10 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 4 від 11.01.2006}

У разі встановлення засобу обліку в квартирі (будинку) або іншому об'єкті побутового споживача енергопостачальник складає акт про збереження пломб у двох примірниках, один з яких залишається у побутового споживача.

{Пункт 10 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 4 від 11.01.2006}

11. Відповідальність за збереження засобів обліку, встановлених у квартирі, на інших об'єктах побутового споживача, та пломб на них несе побутовий споживач.

Відповідальність за збереження поквартирних засобів обліку, встановлених на сходових клітках, та пломб на них несе власник будинку або організація, у віданні якої перебуває будинок.

Перенесення засобів обліку за бажанням побутового споживача, якщо це не суперечить вимогам правил улаштування електроустановок, виконується енергопостачальником за рахунок побутового споживача.

У разі встановлення приладу обліку на сходових клітках електророзподільне підприємство складає акт про збереження пломб у присутності власника будинку або особи, яка здійснює управління багатоквартирним будинком, та побутового споживача (за його згодою). Акт складається у трьох примірниках, один з яких надається побутовому споживачеві. У разі коли акт складено без присутності побутового споживача, один примірник складеного акта надається в інший день особисто або надсилається побутовому споживачеві поштою.

{Пункт 11 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 591 від 23.08.2016}

12. У разі вибору побутовим споживачем іншого виду тарифу на електричну енергію або у разі встановлення у приватному домогосподарстві генеруючої установки електророзподільне підприємство надає такому побутовому споживачу послуги з приведення вузла обліку відповідно до вимог нормативно-технічних документів та законодавства протягом трьох днів у містах та п'яти днів у сільській місцевості від дня оплати побутовим споживачем цих послуг.

Під час розрахунку вартості з облаштування вузла обліку електророзподільним підприємством враховуються:

матеріальні витрати на виконання робіт (надання послуг), до складу яких входить вартість використаної ним власної сировини, матеріалів, виробів (засобів обліку), конструкцій;

вартість використання машин і механізмів, які застосовуються для виконання цих робіт (послуг);

вартість прямих витрат, які пов'язані з оплатою праці працівників, що задіяні у виконанні цих робіт (наданні послуг).

У розрахунку вартості з облаштування вузла обліку не враховується вартість роботи з первинної параметризації засобу обліку. Первинна параметризація засобу обліку для побутового споживача забезпечується за рахунок електророзподільного підприємства.

Побутовий споживач має право самостійно придбати засіб обліку, який пройшов державну повірку або метрологічну атестацію (має пломбу з відбитком повірочного тавра), та надати його разом з паспортом засобу обліку електророзподільному підприємству для встановлення на своєму об'єкті.

Під час купівлі засобу обліку побутовий споживач повинен керуватися рекомендаціями електророзподільного підприємства щодо технічних характеристик такого засобу обліку, оприлюдненими на його веб-сайті.

Електророзподільне підприємство повинно прийняти в експлуатацію наданий побутовим споживачем засіб обліку з підтвердженням наявної державної повірки або метрологічної атестації та поставити його на свій баланс.

У разі встановлення на об'єкті побутового споживача засобу обліку, наданого цим споживачем електропостачальнику (електророзподільному підприємству), в калькуляції з облаштування вузла обліку не враховується вартість засобу обліку електророзподільного підприємства.

У разі встановлення побутовим споживачем у своєму приватному домогосподарстві генеруючої установки облаштування вузла обліку здійснюється відповідно до цих Правил та Порядку продажу, обліку та розрахунків за електричну енергію, що вироблена з енергії сонячного випромінювання об'єктами електроенергетики (генеруючими установками) приватних домогосподарств, затвердженого НКРЕКП.

Електрична енергія, яка використовується на об'єкті побутового споживача на непобутові потреби, обліковується окремо.

{Пункт 12 в редакції Постанов КМ № 4 від 11.01.2006, № 799 від 06.06.2007, № 591 від 23.08.2016}

13. У разі встановлення за межами квартири або іншого об'єкта побутового споживача багатофункціонального засобу обліку, засобу обліку з передоплатою або іншого, що вимагає щоденного нагляду за його показами, у квартирі або на іншому об'єкті побутового споживача встановлюється виносне табло для спостереження за станом обліку, кількістю попередньо оплаченої електричної енергії.

14. У разі виявлення зовнішнього пошкодження засобу обліку, зриву пломби або його несправності в роботі побутовий споживач зобов'язаний негайно письмово повідомити про це енергопостачальника.

{Пункт 14 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 4 від 11.01.2006}

15. Пошкоджені засоби обліку, а також засоби обліку із зірваними або пошкодженими пломбами підлягають експертизі, що проводиться комісією у складі представників енергопостачальника та територіальних органів Держспоживстандарту або спеціалізованими організаціями (підприємствами), які мають право на проведення відповідної перевірки, із залученням представників Держспоживстандарту.

{Абзац перший пункту 15 в редакції Постанов КМ № 1607 від 26.10.2000, № 4 від 11.01.2006; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 799 від 06.06.2007}

Експертиза засобу обліку, який належить побутовому споживачу або за збереження якого він відповідає, здійснюється у присутності побутового споживача.

За результатами експертизи складається акт.

16. У разі сумніву побутового споживача у правильній роботі засобу обліку він може звернутися до енергопостачальника для проведення експертизи. Після оплати побутовим споживачем вартості робіт енергопостачальник протягом 20 днів проводить експертизу.

У разі підтвердження експертизою неправильної роботи засобу обліку енергопостачальник відшкодовує побутовому споживачу всі витрати, пов'язані з проведенням експертизи.

17. Встановлені засоби обліку підлягають періодичній повірці, обслуговуванню та ремонту відповідно до визначеного законодавством порядку.

Періодична повірка, обслуговування або ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж) засобів обліку здійснюються за рахунок електророзподільного підприємства.

У разі встановлення експертизою у порядку, визначеному законодавством, факту пошкодження або неправильної роботи засобу обліку, які сталися з вини побутового споживача або організації, яка відповідає за його збереження, відшкодування вартості повірки, обслуговування, ремонту та монтажу електророзподільному підприємству здійснює побутовий споживач або організація, яка відповідає за його збереження.

На час проведення періодичної повірки або ремонту засобу обліку електророзподільне підприємство встановлює інший засіб обліку.

{Пункт 17 в редакції Постанови КМ № 591 від 23.08.2016}

18. Якщо виникає необхідність тимчасового використання електричної енергії для виконання побутовим споживачем робіт протягом декількох годин або діб і встановлення засобу обліку недоцільно або неможливо, побутовий споживач повинен звернутися за відповідним

дозволом на тимчасове безоблікове використання електричної енергії до енергопостачальника та укласти з ним відповідний договір.

У договорі зазначаються величина підключеної потужності (за паспортними даними струмоприймачів), кількість днів безоблікового користування на місяць та годин на добу. Договір підписується енергопостачальником та побутовим споживачем.

Розрахунки за спожиту електричну енергію

19. Розрахунки населення за спожиту електричну енергію здійснюються за діючими тарифами (цінами) для населення на підставі показів засобів обліку.

{Абзац перший пункту 19 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 799 від 06.06.2007}

У разі коли у власності або користуванні побутового споживача перебувають електричні мережі напругою понад 1 кВ, а засіб обліку встановлений не на межі балансової належності електричних мереж, електропостачальник проводить побутовому споживачу розрахунок технічних втрат електричної енергії в електричних мережах відповідно до методики визначення технологічних втрат електричної енергії в електричних мережах, трансформаторних пунктах, які належать побутовим споживачам (населенню), затверджені НКРЕКП. Порядок розрахунку електричної енергії в електричних мережах, трансформаторних пунктах, які належать побутовим споживачам, є додатком до договору про користування електричною енергією.

{Абзац другий пункту 19 в редакції Постанови КМ № 591 від 23.08.2016}

Вартість частини електричної енергії, спожитої побутовим споживачем на непобутові потреби, оплачується за роздрібним тарифом на електричну енергію відповідного класу напруги.

{Абзац третій пункту 19 в редакції Постанови КМ № 591 від 23.08.2016}

У разі отримання житлової субсидії на оплату електричної енергії розмір плати побутового споживача за використану електричну енергію визначається відповідно до порядку призначення та надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива.

{Пункт 19 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 1275 від 26.09.2001}

20. Розрахунковим періодом для встановлення розміру оплати спожитої електричної енергії є календарний місяць. Плата за спожиту протягом розрахункового періоду електричну енергію вноситься не пізніше 10 числа наступного місяця, якщо договором не встановлено іншого терміну.

21. Знімання показів засобів обліку провадиться електропостачальником (електророзподільним підприємством) та/або побутовим споживачем щомісяця відповідно до умов договору. Побутовий споживач, як правило, знімає покази засобу обліку на перше число місяця, наступного за розрахунковим періодом (місяцем).

Якщо знімання показів провадиться побутовим споживачем, електропостачальник (електророзподільне підприємство) має право контролювати правильність знімання показів засобів обліку побутовим споживачем.

Передані побутовим споживачем та отримані у порядку, визначеному у договорі, та/або зняті електропостачальником (електророзподільним підприємством) дані про покази засобу обліку протягом періоду, що починається за два робочі дні до кінця розрахункового місяця та закінчується на третій робочий день наступного розрахункового періоду (календарного місяця), вважаються даними на перше число календарного місяця.

Зняті споживачем чи отримані та/або зняті енергопостачальником (електророзподільним підприємством) дані про покази засобу обліку в інший день вважаються вихідними даними для визначення показів засобу обліку на перше число календарного місяця шляхом додавання (віднімання) середньодобового споживання, помноженого на кількість днів (діб) між датою зняття показів та першим числом календарного місяця.

Середньодобове споживання визначається виходячи з даних про покази засобу обліку, зафіксовані між двома послідовними зняттями, та кількості днів між цими зняттями показів.

Платіжний документ, який виписується енергоспостачальником, формується ним за обсяг електричної енергії, спожитий протягом календарного місяця (з першого числа розрахункового місяця, по перше число місяця, наступного за розрахунковим).

Результати знятих уповноваженою особою електропостачальника (електророзподільного підприємства) показів засобу обліку обов'язково вносяться в абонентську книжку (розрахункову книжку) або зазначаються на корінці останнього розрахункового документа, наданого побутовим споживачем на перевірку, із зазначенням дати проведення зняття.

У разі проведення побутовим споживачем розрахунків за спожиту електричну енергію згідно з показами встановленого на його об'єкті багатозонного засобу обліку обсяг спожитої електричної енергії визначається відповідно до питомої ваги обсягу електричної енергії, що спожита у відповідній зоні доби протягом розрахункового періоду, до загального обсягу спожитої електричної енергії в цьому періоді.

У разі зміни тарифу надлишок (переплата) оплаченої, але не спожитої електричної енергії зараховується побутовому споживачу на його особовий рахунок як авансовий платіж за новими тарифами в наступному розрахунковому періоді.

Під час зняття показів засобу обліку представниками електропостачальника (електророзподільного підприємства) проводиться контрольний огляд цього засобу обліку.

У разі відмови побутового споживача в доступі до об'єкта споживача або незабезпечення побутовим споживачем безперешкодного доступу представників електропостачальника до засобу обліку для проведення ними зняття показів (контрольного огляду) такий факт фіксується в акті про недопуск.

Складений акт про недопуск підписується представниками електропостачальника (електророзподільного підприємства), присутніми під час проведення зняття показів засобу обліку (контрольного огляду), та побутовим споживачем. У разі відмови споживача від підпису представниками електропостачальника (електророзподільного підприємства) про це зазначається в акті про недопуск. Акт про недопуск без підпису споживача вважається дійсним, якщо його підписали три представники електропостачальника (електророзподільного підприємства).

Один примірник акта про недопуск надається побутовому споживачу особисто, а у разі його відсутності або відмови в отриманні надсилається засобами поштового зв'язку. У разі отримання побутовим споживачем акта про недопуск поштою дата доступу узгоджується ним з електропостачальником (електророзподільним підприємством) за телефонами, зазначеними у цьому акті, або кол-центру.

Складений акт про недопуск є підставою для проведення відключення від електропостачання, якщо протягом п'яти робочих днів від дня отримання акта про недопуск побутовий споживач не забезпечить представникам електропостачальника (електророзподільного підприємства) доступ до свого об'єкта для обстеження засобу обліку та/або не узгодить з ними дату проведення зазначеного обстеження.

{Пункт 21 в редакції Постанови КМ № 591 від 23.08.2016}

22. Оплата спожитої електричної енергії може здійснюватися:

за розрахунковими книжками;

за платіжними документами, які виписуються енергоспостачальником;

за карткою попередньої оплати.

Порядок та форма оплати спожитої електричної енергії визначаються у договорі.

У платіжному документі електропостачальник обов'язково має зазначити: номер особового рахунка; адресу об'єкта; призначення платежу; період, за який проводиться розрахунок; значення попередніх та поточних показів засобу обліку (багатофункціонального/зонного засобу

обліку у разі його наявності); дату зняття фактичних показів засобу обліку (у разі проведення розрахунків за платіжними документами, які виписуються електропостачальником); обсяг спожитої електричної енергії; тарифи; розмір наданих пільг та житлових субсидій; суму до оплати.

У разі проведення побутовим споживачем оплати за спожиту електричну енергію за розрахунковою книжкою електропостачальник має навести приклад заповнення квитанцій, який розміщується у куточку споживача в пунктах прийому платежів, районних підрозділах, інформаційно-консультаційному центрі, на офіційному веб-сайті електропостачальника.

{Пункт 22 в редакції Постанови КМ № 591 від 23.08.2016}

23. Оплата спожитої електричної енергії, в тому числі на підставі визнаної претензії, здійснюється побутовим споживачем шляхом зарахування коштів виключно на поточний рахунок із спеціальним режимом використання енергопостачальника в уповноваженому банку. Кошти від застосування штрафних санкцій до побутового споживача, в тому числі пеня за несвоєчасну оплату спожитої електричної енергії, а також плата за надання побутовому споживачу додаткових послуг зараховуються на поточний рахунок енергопостачальника.

{Пункт 23 в редакції Постанови КМ № 1607 від 26.10.2000; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 4 від 11.01.2006}

24. У разі застосування безготівкової форми оплати та планових платежів енергопостачальник періодично (згідно з умовами договору) проводить перерахунок за фактично спожиту електричну енергію та надає побутовому споживачу рахунок.

За відхилення нарахованих сум за фактично спожиту електричну енергію від сум зарахованих платежів пеня не стягується.

25. За несвоєчасну оплату електричної енергії понад термін, обумовлений договором, побутовий споживач сплачує неустойку (пеню) згідно з законодавством та договором.

26. У разі зміни тарифів (цін) на електричну енергію оплата заборгованості провадиться за тарифами (цінами), що діяли у період, за який сплачується борг.

27. У разі несплати або неповної оплати за спожиту електричну енергію у строки, визначені пунктом 20 цих Правил, електропостачальник на 30 день надсилає побутовому споживачу поштою або вручає особисто під підпис попередження про відключення електричної енергії.

{Абзац перший пункту 27 в редакції Постанови КМ № 591 від 23.08.2016}

У попередженні про відключення електричної енергії електропостачальник зазначає: останні покази засобу обліку, які були зняті працівниками електропостачальника, суму заборгованості за спожиту електричну енергію, період, за який ця заборгованість виникла, обсяг спожитої електричної енергії у зазначений період (з розбивкою обсягів електричної енергії, спожитої в кожному розрахунковому періоді), тарифи (у тому числі блочні, які діяли у відповідному періоді), дату відключення електроустановок об'єкта споживача від електропостачання у разі несплати цієї заборгованості, прізвище, ім'я, по батькові, підпис відповідальної особи і дату.

{Абзац пункту 27 в редакції Постанови КМ № 591 від 23.08.2016}

У разі несплати за спожиту електричну енергію на 30 день після отримання побутовим споживачем попередження енергопостачальник має право відключити побутового споживача від електричної мережі.

У разі пред'явлення побутовим споживачем електропостачальнику, зокрема персоналу, який прибув для відключення його об'єкта від електричної мережі, квитанції або іншого документа, який підтверджує повну оплату за спожиту електричну енергію, відключення об'єкта побутового споживача не здійснюється.

{Пункт 27 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 591 від 23.08.2016}

Спірні питання щодо заборгованості вирішуються шляхом переговорів між електропостачальником та побутовим споживачем або в судовому порядку. До вирішення

спірного питання між сторонами відключення об'єкта побутового споживача не здійснюється.

{Пункт 27 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 591 від 23.08.2016}

Забороняється відключення побутових споживачів перед вихідними та святковими днями.

28. У разі відсутності у побутового споживача коштів на оплату заборгованості він повинен звернутися до енергопостачальника із заявою про складання графіка погашення заборгованості або відстрочення терміну оплати та надати довідки, що підтверджують його неплатоспроможність.

29. У разі виявлення в платіжному документі помилкових показів засобу обліку побутовий споживач зобов'язаний повідомити про це енергопостачальника.

Представник енергопостачальника повинен протягом 5 днів від дня подання заяви перевірити рахунок, а в разі потреби протягом 20 днів перевірити засіб обліку та повідомити побутового споживача про результати перевірки.

30. Якщо доступ до засобу обліку неможливий, представник енергопостачальника виписує платіжний документ на підставі даних про фактичне споживання електричної енергії за попередній період, про що робиться відповідна позначка в особовому рахунку побутового споживача.

Якщо протягом двох розрахункових періодів представник енергопостачальника не мав доступу до засобу обліку, він залишає побутовому споживачу в поштовій скриньці повідомлення про дату наступного відвідання чи прохання передати покази засобу обліку енергопостачальнику. Якщо після цього побутовий споживач не передав відомостей про кількість спожитої електричної енергії, енергопостачальник має право через 30 днів після дати відправлення письмового попередження припинити постачання електричної енергії побутовому споживачу.

31. Побутовий споживач, який має право на встановлені законодавством пільги з оплати спожитої електричної енергії, повідомляє у письмовій заяві енергопостачальника про своє право на пільгу з посиланням на відповідний законодавчий акт. Пільгова оплата електричної енергії здійснюється з дня подання побутовим споживачем заяви.

У разі коли декілька членів однієї сім'ї, які проживають разом, мають право на пільги з оплати спожитої електричної енергії, пільга надається тільки одному з членів сім'ї.

Побутовий споживач, який має декілька пільг, може обрати одну, більшу за розміром пільгу.

Пільги з оплати спожитої електричної енергії надаються тільки за місцем постійного проживання.

31¹. У разі отримання житлової субсидії на оплату електричної енергії побутовий споживач повідомляє енергопостачальника про своє право на зменшення розміру плати за спожиту електричну енергію відповідно до порядку призначення та надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива.

{Правила доповнено пунктом 31¹ згідно з Постановою КМ № 1275 від 26.09.2001}

32. У разі необхідності використання електричної енергії без встановлення засобу обліку (для виконання тимчасових робіт) побутовий споживач оплачує спожиту електричну енергію на підставі договору про тимчасове безоблікове користування електричною енергією, який оформляється під час отримання побутовим споживачем відповідного дозволу енергопостачальника.

33. У разі користування електричною енергією без засобу обліку з дозволу енергопостачальника розрахунки із побутовим споживачем здійснюються відповідно до середньомісячного споживання. Величина середньомісячного споживання електроенергії визначається за попередні 12 місяців, або за фактичний період споживання, якщо він менший 12 місяців.

Припинення користування електричною енергією

34. Користування електричною енергією може бути тимчасово припинено у разі:

проведення планових ремонтів електроустановок і електричних мереж;

виникнення режимів, безпосередньо не пов'язаних з аварією, за яких провадиться обмеження відпуску електричної енергії та потужності.

Про тимчасове припинення постачання електричної енергії енергопостачальник повідомляє через засоби масової інформації не пізніше ніж за 10 днів.

Під час виникнення аварійних режимів енергопостачальник протягом 5 днів після виникнення аварії повинен повідомити побутових споживачів про причини тимчасового припинення постачання електричної енергії.

35. Енергопостачальник має право відключити побутового споживача у разі:

самовільного підключення до електричної мережі;

розкрадання електричної енергії, навмисного пошкодження засобу обліку та зриву пломби;

порушення термінів сплати за спожиту електричну енергію у порядку, визначеному пунктом 27 цих Правил, або порушення умов договору про реструктуризацію заборгованості;

{Абзац четвертий пункту 35 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 4 від 11.01.2006}

неоплати за встановлення нового засобу обліку відповідно до пункту 17 або інших платежів згідно з цими Правилами;

невиконання припису Державної інспекції з енергетичного нагляду за режимами споживання електричної енергії;

зниження показників якості електричної енергії з вини побутового споживача.

36. Відновлення постачання електричної енергії побутовому споживачу здійснюється протягом трьох робочих днів у містах та п'яти робочих днів у сільській місцевості після оплати витрат на повторне підключення, усунення виявлених порушень та/або відшкодування збитків, завданих електропостачальнику (електророзподільному підприємству), крім випадку, коли електроустановку побутового споживача відключено у зв'язку з наявністю заборгованості з оплати за спожиту електричну енергію.

{Абзац перший пункту 36 в редакції Постанови КМ № 591 від 23.08.2016}

У разі відключення об'єкта побутового споживача через заборгованість відновлення електропостачання здійснюється за рахунок електропостачальника протягом трьох робочих днів у містах та п'яти робочих днів у сільській місцевості після оплати побутовим споживачем заборгованості.

{Абзац пункту 36 в редакції Постанови КМ № 591 від 23.08.2016}

У разі розгляду спірних питань у судовому порядку термін відключення не повинен перевищувати 1 місяця за умови відсутності у побутового споживача заборгованості за спожиту електричну енергію.

Права та обов'язки енергопостачальника

37. Енергопостачальник має право:

пропонувати побутовим споживачам додаткові послуги, пов'язані з постачанням електричної енергії;

перевіряти справність засобів обліку, знімати покази відповідно до умов договору та проводити обстеження електроустановок побутових споживачів щодо виявлення споживання електричної енергії поза засобами обліку;

встановлювати технічні засоби, які обмежують постачання електричної енергії побутовому споживачу у межах, передбачених договором;

вимагати від побутового споживача відшкодування збитків, завданих порушеннями, допущеними побутовим споживачем під час користування електричною енергією;

тимчасово припиняти постачання електричної енергії або відключати побутового споживача від мережі без його згоди у випадках, передбачених пунктами 34 і 35 цих Правил.

38. Енергопостачальник зобов'язується:

забезпечувати надійне постачання електричної енергії згідно з умовами ліцензій та договором;

надавати інформацію про послуги, пов'язані з електропостачанням, та про терміни обмежень і відключень;

гарантувати безпечне користування послугами, пов'язаними з електропостачанням, за умови дотримання побутовими споживачами вимог правил безпечної експлуатації внутрішньої електричної мережі, електроустановок та побутових електроприладів;

відкрити поточний рахунок із спеціальним режимом використання в уповноваженому банку для зарахування коштів за спожиту електричну енергію та вказати його номер у договорі;

{Пункт 38 доповнено абзацом п'ятим згідно з Постановою КМ № 1607 від 26.10.2000; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 4 від 11.01.2006}

у разі перерахування побутовими споживачами коштів за електричну енергію на інші рахунки повернути ці кошти за заявою побутового споживача або за власною ініціативою в триденний термін з моменту їх отримання;

{Пункт 38 доповнено абзацом шостим згідно з Постановою КМ № 1607 від 26.10.2000}

повідомляти побутового споживача письмово або через засоби масової інформації та в місцях оплати за електричну енергію про зміни тарифів (цін) не пізніше ніж за 5 днів до введення їх в дію;

проводити не менш як один раз на 6 місяців контрольний огляд засобів обліку у побутових споживачів відповідно до затверджених графіків;

{Абзац восьмий пункту 38 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 591 від 23.08.2016}

проводити планову перевірку, ремонт і заміну засобів обліку в терміни, встановлені нормативно-технічними документами та договором;

розглядати звернення та претензії побутового споживача щодо надання послуг, пов'язаних з постачанням електричної енергії, та приймати з цього приводу рішення у терміни, передбачені законодавством;

приймати письмові та усні повідомлення (у тому числі засобами зв'язку) побутових споживачів щодо порушення електропостачання або порушення параметрів якості електричної енергії, а також вживати заходів до відновлення електропостачання та приведення показників якості у відповідність з вимогами нормативних документів;

{Пункт 38 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 4 від 11.01.2006}

ознайомити побутового споживача з цими Правилами та провести інструктаж щодо безпечної експлуатації засобів обліку;

купувати у побутового споживача за “зеленим” тарифом електричну енергію, яка вироблена генеруючою установкою приватного домогосподарства, величиною встановленої потужності до 30 кВт, але не більше потужності, дозволеної до споживання за договором про користування електричною енергією в обсязі, що перевищує місячне споживання електричної енергії відповідним приватним домогосподарством;

{Пункт 38 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 591 від 23.08.2016}

вести облік звернень (заяв, скарг, пропозицій, претензій) побутових споживачів щодо якості обслуговування споживачів, якості електричної енергії тощо;

{Пункт 38 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 591 від 23.08.2016}

вести облік засобів обліку, щодо яких проведено періодичну перевірку, обслуговування та ремонт.

{Пункт 38 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 591 від 23.08.2016}

39. Представник енергопостачальника під час знімання показів засобів обліку, заміни засобів обліку, виписування платіжних документів за електричну енергію та інших дій, що виконуються відповідно до цих Правил, зобов'язаний пред'являти своє службове посвідчення.

40. Енергопостачальник безплатно:

здійснює планові перевірку, обслуговування та ремонт засобів обліку (крім випадків, передбачених абзацом першим пункту 17 цих Правил);

дає рекомендації щодо можливості та доцільності використання електричної енергії для опалення, а також щодо енергозбереження та режимів споживання електричної енергії;

надає інформацію щодо якості електричної енергії, тарифів (цін), порядку оплати, умов та режимів її споживання і порядку продажу та обліку електроенергії з енергії сонячного випромінювання та/або енергії вітру приватними домогосподарствами, а також розрахунків за неї;

{Абзац четвертий пункту 40 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 591 від 23.08.2016}

видає бланки типових договорів, розрахункові книжки з бланками квитанцій або платіжні документи, електронну картку для оплати електричної енергії.

Права та обов'язки побутового споживача електричної енергії

41. Побутовий споживач електричної енергії має право на:

вибір постачальника електричної енергії;

вибір тарифу;

{Пункт 41 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 799 від 06.06.2007}

підключення до електричної мережі у разі виконання правил приєднання електроустановок до електричних мереж;

{Абзац четвертий пункту 41 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 591 від 23.08.2016}

отримання інформації щодо якості електричної енергії, тарифів (цін), порядку оплати, умов та режимів її споживання;

отримання електричної енергії, якісні характеристики якої визначені державними стандартами;

відшкодування згідно із законодавством збитків, заподіяних внаслідок порушення його прав;

якісне обслуговування енергопостачальником електричних мереж і засобів обліку;

встановлення у своєму приватному домогосподарстві генеруючої установки, величина встановленої потужності якої не перевищує 30 кВт, але не більше потужності, дозволеної до споживання за договором про користування електричною енергією.

{Пункт 41 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 591 від 23.08.2016}

Споживач електричної енергії має право на продаж електропостачальнику, що здійснює постачання електричної енергії за регульованим тарифом на території провадження ліцензійної

діяльності, електричної енергії, що вироблена генеруючою установкою приватного домогосподарства, величина встановленої потужності якої не перевищує 30 кВт, за “зеленим” тарифом в обсязі, що перевищує місячне споживання електричної енергії такими приватними домогосподарствами.

{Пункт 41 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 591 від 23.08.2016}

42. Побутовий споживач електричної енергії зобов'язаний:

дотримуватися вимог нормативно-технічних документів та договору;

забезпечувати належний технічний стан та безпечну експлуатацію своїх електроустановок та побутових електроприладів;

забезпечувати збереження засобів обліку і пломб на них у разі розміщення засобу обліку в квартирі або на іншому об'єкті побутового споживача;

невідкладно повідомляти енергопостачальника про недоліки в роботі засобу обліку;

оплачувати спожиту електричну енергію та здійснювати інші платежі відповідно до умов договору та цих Правил;

узгоджувати з енергопостачальником нові підключення та переобладнання внутрішньої електропроводки, здійснювані з метою збільшення споживання електричної потужності;

вносити плату за спожиту електричну енергію виключно на поточний рахунок із спеціальним режимом використання енергопостачальника в уповноваженому банку;

{Пункт 42 доповнено абзацом сьомим згідно з Постановою КМ № 1607 від 26.10.2000; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 4 від 11.01.2006}

надавати розрахункові документи на вимогу представників енергопостачальника для перевірки правильності оплати та відповідності записів у них показам засобу обліку;

забезпечувати доступ представникам енергопостачальника після пред'явлення ними службових посвідчень до квартири або іншого об'єкта для обстеження засобу обліку, електроустановок та електропроводки;

не перешкоджати обрізуванню гілок дерев, які ростуть на території, що належить побутовому споживачу, для забезпечення відстані не менше 1 метра від проводів повітряної лінії електричної мережі напругою 0,4 кВ та на відстані 2 м для електричних ліній напругою 10 кВ;

не пізніше ніж за 7 днів до припинення користування електричною енергією у квартирі або на іншому об'єкті письмово повідомити енергопостачальника про розірвання договору та розрахуватися за спожиту електричну енергію, включаючи день виїзду.

Відповідальність енергопостачальника

43. Енергопостачальник несе відповідальність за шкоду, заподіяну побутовому споживачу або його майну, в розмірі й порядку, визначених відповідно до законодавства.

{Пункт 43 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 591 від 23.08.2016}

44. У разі тимчасового припинення електропостачання з вини енергопостачальника він несе відповідальність згідно з умовами договору у розмірі двократної вартості недовідпущеної побутовому споживачу електричної енергії.

{Пункт 44 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 4 від 11.01.2006}

44¹. У разі неповернення в триденний термін побутовому споживачу електричної енергії коштів, сплачених ним за електричну енергію на інші рахунки, ці суми підлягають вилученню до Державного бюджету України як санкція за вчинене правопорушення і не зараховуються як оплата електричної енергії. Зарахування коштів до Державного бюджету України не звільняє енергопостачальника від повернення цих коштів побутовому споживачу електричної енергії.

{Правила доповнено пунктом 44¹ згідно з Постановою КМ № 1607 від 26.10.2000}

45. У разі відпуску побутовому споживачу електричної енергії, параметри якості якої знаходяться поза межами показників, зазначених у договорі, енергопостачальник несе відповідальність і сплачує 25 відсотків вартості такої енергії.

46. У разі порушення прав побутових споживачів (відмова побутовому споживачеві в реалізації його прав, надання послуг, що за якістю не відповідають вимогам нормативно-технічних документів, відмова у наданні необхідної та достовірної інформації, ухилення від перевірки якості електричної енергії тощо) енергопостачальник несе відповідальність згідно із законодавством та договором.

47. Енергопостачальник не несе відповідальності за тимчасове припинення постачання електричної енергії, постачання електричної енергії, параметри якості якої не відповідають показникам, зазначеним у договорі, або за шкоду, заподіяну побутовому споживачу, якщо доведе, що вони виникли не з його вини, а внаслідок дії обставин непереборної сили або з вини побутового споживача.

Відповідальність побутового споживача електричної енергії

48. Побутовий споживач несе відповідальність згідно із законодавством за:

прострочення терміну внесення платежів за електричну енергію;

порушення правил користування електричною енергією;

ухилення або несвоєчасне виконання рішень та приписів Державної інспекції з енергетичного нагляду за режимами споживання електричної енергії;

розкрадання електричної енергії у разі самовільного підключення до електричних мереж і споживання електричної енергії без засобів обліку;

пошкодження засобу обліку;

розукомплектування та пошкодження об'єктів електроенергетики, розкрадання майна цих об'єктів;

насильницькі дії, що перешкоджають посадовим особам енергопостачальника виконувати свої службові обов'язки.

Оформлення претензій

49. У разі порушення енергопостачальником умов договору побутовий споживач викликає представника енергопостачальника для складання та підписання акта-претензії побутового споживача, в якому зазначаються терміни, види, відхилення показників з надання послуг тощо (форму типового акта-претензії наведено у додатку 2).

50. Акт-претензія складається побутовим споживачем та представником енергопостачальника і скріплюється їхніми підписами.

У разі неприбуття представника енергопостачальника протягом 3 днів з дня звернення у містах або 7 днів - у сільській місцевості побутовий споживач має право скласти акт-претензію у довільній формі.

У разі відмови представника енергопостачальника від підписання акта, акт вважається дійсним, якщо його підписали не менше ніж три побутових споживачі або побутовий споживач і виборна особа будинкового, вуличного, квартального чи іншого органу самоврядування.

51. Акт-претензія побутового споживача подається енергопостачальнику, який у десятиденний термін усуває недоліки або надає побутовому споживачеві обґрунтовану відмову щодо задоволення його претензій.

52. У разі відмови енергопостачальника провести необхідні заміри параметрів якості електричної енергії побутовий споживач має право сам організувати проведення таких замірів. Проводити заміри параметрів якості електроенергії може організація, яка має відповідні повноваження або дозволи. У цьому випадку енергопостачальник повинен відшкодувати витрати побутового споживача.

53. У разі виявлення представником енергопостачальника порушення побутовим споживачем правил користування електричною енергією, у тому числі фактів розкрадання електричної енергії, складається акт, який підписується представником енергопостачальника та побутовим споживачем чи представником побутового споживача (особою, яка є співвласником об'єкта або має право користуватися цим об'єктом відповідно до договору). Один примірник акта вручається побутовому споживачу, другий залишається у енергопостачальника. Побутовий споживач має право внести до акта свої зауваження.

{Абзац перший пункту 53 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 591 від 23.08.2016}

У разі відмови побутового споживача від підпису в акті робиться позначка про відмову. Акт вважається дійсним, якщо його підписали три представники енергопостачальника.

Акт про порушення цих Правил розглядається комісією з розгляду актів, що утворюється енергопостачальником і складається не менш як з трьох уповноважених представників енергопостачальника.

Електропостачальник повинен вести журнал реєстрації засідань комісії з розгляду актів про порушення цих Правил, в якому зазначаються дата проведення засідання; номер протоколу; склад комісії; склад запрошених на засідання комісії (представники НКРЕКП, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, обласних державних адміністрацій, обласних відділень Антимонопольного комітету, спеціального уповноваженого центрального органу виконавчої влади у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів); відмітка про присутність або відсутність побутового споживача (у разі відсутності зазначити причини відсутності побутового споживача); перелік питань, які розглядалися на засіданні комісії; час розгляду кожного з питань, зміст окремої думки учасників комісії (у разі її наявності) та стислий зміст рішення.

{Пункт 53 доповнено новим абзацом четвертим згідно з Постановою КМ № 591 від 23.08.2016}

Побутовий споживач має право бути присутнім на засіданні комісії з розгляду актів.

Енергопостачальник повідомляє побутового споживача не пізніше ніж за 20 календарних днів до дня засідання комісії про його час і дату.

Акт про порушення цих Правил не розглядається у разі неповідомлення або несвоєчасного повідомлення побутового споживача про час і дату засідання комісії.

Акт про порушення Правил, не розглянутий у визначеному цими Правилами порядку протягом 50 календарних днів від дня його складення, вважається недійсним та підлягає скасуванню.

{Пункт 53 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 591 від 23.08.2016}

Рішення комісії з розгляду актів оформляється протоколом, копія якого видається побутовому споживачу.

У протоколі зазначається інформація про причетність побутового споживача до порушення цих Правил.

У разі причетності побутового споживача до порушення цих Правил у протоколі зазначаються:

відомості щодо обсягу та вартості необлікованої електричної енергії;

розрахунок проведених нарахувань з посиланням на відповідні пункти цих Правил та затвердженої постановою НКРЕ від 4 травня 2006 р. № 562 Методики визначення обсягу та вартості електричної енергії, не облікованої внаслідок порушення побутовими споживачами правил користування електричною енергією.

У разі виявлення фактів розкрадання електричної енергії електропостачальник має право відключити лише безоблікове приєднання до електричних мереж. Якщо неможливо усунути

безоблікове приєднання під час оформлення акта, відключенню підлягає об'єкт споживача в цілому, про що зазначається в акті.

{Пункт 53 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 591 від 23.08.2016}

У разі відмови побутового споживача від сплати вартості необлікованої електричної енергії енергопостачальник звертається з позовом до суду та має право припинити постачання електричної енергії після прийняття судом рішення на користь енергопостачальника (крім випадку виявлення факту самовільного підключення).

Якщо між побутовим споживачем і енергопостачальником не досягнуто згоди щодо користування електричною енергією, її оплати, збереження засобів обліку тощо, спірні питання вирішуються в установленому законодавством порядку.

{Пункт 53 в редакції Постанови КМ № 731 від 17.07.2009}

Контроль за дотриманням Правил

54. Контроль за дотриманням цих Правил у межах своїх повноважень здійснюють НКРЕКП, Міненерговугілля, Держспоживінспекція, Антимонопольний комітет та їх органи на місцях.

{Пункт 54 в редакції Постанови КМ № 1607 від 26.10.2000; із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 1408 від 26.12.2011, № 591 від 23.08.2016}

Додаток 1
до Правил користування
електричною енергією для населення

**ТИПОВИЙ ДОГОВІР
про користування електричною енергією**

{Типовий договір із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 1607 від 26.10.2000, № 1275 від 26.09.2001, № 4 від 11.01.2006, № 591 від 23.08.2016}

Додаток 2
до Правил користування
електричною енергією для населення

ТИПОВИЙ АКТ-ПРЕТЕНЗІЯ

Додаток 3
до Правил користування електричною
енергією для населення

**ФОРМА АКТА
встановлення/заміни/технічної перевірки /контрольного огляду/
збереження пломб вузла обліку (засобу обліку), встановленого на
об'єкті Споживача**

{Правила доповнено додатком 3 згідно з Постановою КМ № 591 від 23.08.2016}

Додаток 4
до Правил користування електричною
енергією для населення

**АКТ
розподілу електричної енергії на побутові та непобутові потреби**

{Правила доповнено додатком 4 згідно з Постановою КМ № 591 від 23.08.2016}

Додаток 5
до Правил користування електричною
енергією для населення

**ПРИМІРНИЙ ДОГОВІР
про купівлю-продаж електричної енергії за “зеленим” тарифом до
договору про користування електричною енергією**

{Правила доповнено додатком 5 згідно з Постановою КМ № 591 від 23.08.2016}

Документи та файли

Сигнальний документ — **f37673n371.doc**

Сигнальний документ — **f37673n230.doc**

Сигнальний документ — **f37673n380.doc**

Сигнальний документ — **f37673n381.doc**

Сигнальний документ — **f37673n382.doc**

Публікації документа

- **Офіційний вісник України** від 13.08.1999 — 1999 р., № 30, стор. 70, код акту 9340/1999
  - **Урядовий кур'єр** від 26.08.1999
-